

Talousvaliokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi palveluista sisämarkkinoilla annetun direktiivin 2006/123/EY täytäntöönpanosta, palveluihin liittyviä lupajärjestelmiä ja vaatimuksia koskevasta ilmoitusmenettelystä sekä direktiivin 2006/123/EY ja hallinnollisesta yhteistyöstä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmässä annetun asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta (ilmoitusmenettelydirektiivi)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi palveluista sisämarkkinoilla annetun direktiivin 2006/123/EY täytäntöönpanosta, palveluihin liittyviä lupajärjestelmiä ja vaatimuksia koskevasta ilmoitusmenettelystä sekä direktiivin 2006/123/EY ja hallinnollisesta yhteistyöstä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmässä annetun asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta (ilmoitusmenettelydirektiivi) (U 30/2017 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- erityisasiantuntija Niina Etelävuori, työ- ja elinkeinoministeriö
- erikoistutkija Teemu Karttunen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- lainopillinen asiamies Petri Holopainen, Suomen Yrittäjät ry

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Ehdotuksella pyritään parantamaan palveludirektiivin toimeenpanoa jäsenmaiden kansallisessa lainsäädännössä, määräyksissä ja hallinnollisissa säännöissä.

Valiokunnan lausunto TaVL 26/2017 vp

Valtioneuvoston kanta

Palvelumarkkinoiden kehittäminen on Suomelle yksi EU:n sisämarkkinoiden kehittämistyön prioriteeteista. Palveludirektiivin ilmoitusvelvoitteen käytännön toiminnasta on ollut epäselvyyttä ja sen selkeyttäminen ehdotuksen mukaisella tavalla on kannatettavaa.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että edellytyksiä rajat ylittävälle palveluntarjonnalle parannetaan ennaltaehkäisemällä palveluyrityksiin kohdistuvien perusteettomien rajoitusten hyväksymistä osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Valtioneuvosto pitää perusteltuna laajentaa ilmoitusvelvollisuus kattamaan kaikki palveludirektiivin soveltamisalaan kuuluvat vaatimukset. Tämä lisää avoimuutta palveluntarjoajiin kohdistuvista kansallisista vaatimuksista ja mahdollistaa toimijoiden kannalta sopeutumisen uusiin vaatimuksiin jo ennalta. Valtioneuvosto kannattaa myös nykyisen ilmoitusvaatimuksen yhdenmukaistamista palveludirektiivin soveltamisalaan.

Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti kansallisten säädösten ilmoittamiseen komissiolle jo luonnosvaiheessa. Näin voidaan osaltaan varmistaa, että tietyt sijoittautumisvapauteen ja palvelujen vapaaseen tarjoamiseen kohdistuvat kansalliset rajoitukset ovat palveludirektiivin mukaisia. Samalla mahdollistetaan, että ehdotuksen syrjimättömyys, välttämättömyys sekä oikeasuhtaisuus tulevat järjestelmällisesti arvioitaviksi ennen säädösehdotuksen hyväksymistä osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Kuulemisaikaa voidaan tässä yhteydessä pitää perusteltuna ratkaisuna. Näin voidaan osaltaan välttää hallinnollisesti raskaiden rikkomusmenettelyjen käynnistäminen sekä vahvistaa palveluntarjoajien oikeusvarmuutta siitä, että myös uudet kansalliset säädökset ovat linjassa EU-lainsäädännön kanssa. Valtioneuvosto haluaa tuoda esille, että ehdotuksella voi olla vaikutus parlamentaariseen lainsäädäntötyöhön, jos eduskunta tekee käsittelyprosessin aikana merkittäviä muutoksia jo ilmoitettuihin toimenpide-ehdotuksiin.

Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti ilmoitusmenettelyn täsmennyksiin siitä, mistä toimenpiteistä on ilmoitettava, mitä tietoja ilmoituksen on liitettävä ja mitkä ovat seuraamukset, jos direktiivin mukaisia tiettyjä velvollisuuksia ei noudateta.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että ehdotuksen mukaisen ilmoitusmenettelyn suhde kansallisen tuotelainsäädännön ilmoitusmenettelyyn ((EU)2015/1535) sekä ammattipätevyysdirektiiviin (2005/36/EY) on selkeä.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Direktiiviehdotuksen tarkoituksena on parantaa palveludirektiivin toimeenpanoa kehittämällä direktiiviin jo nyt sisältyvää ilmoitusmenettelyä. Tavoitteena on varmistaa, että jäsenvaltioiden lainsäädäntö, jolla otetaan käyttöön direktiivin soveltamisalaan kuuluvia lupajärjestelmiä tai vaatimuksia, on palveludirektiivin mukaista.

Valiokunnan lausunto TaVL 26/2017 vp

Ilmoitusvelvollisuus koskisi palveluelinkeinon harjoittamista koskevia kansallisia säädöksiä tai EU-lainsäädäntöön perustumattomia viranomaismääräyksiä. Ilmoitusvelvollisuutta ei sovellettaisi palveludirektiivin soveltamisalan ulkopuolelle rajattuihin palveluihin. Ehdotuksen mukaiseen ilmoitusmenettelyyn sisältyy kolmen kuukauden kuulemisaika, jonka aikana komissiolla ja muilla jäsenvaltioilla olisi mahdollisuus kommentoida jäsenvaltioiden säädösluonnoksia.

Jos komissio arvioi, että ilmoitettu säädös ei ole palveludirektiivin mukainen, voisi se antaa jäsenmaalle asiasta varoituksen ja edellyttää ilmoituksen tehnyttä jäsenvaltiota pidättäytymään säädösluonnoksen hyväksymisestä. Kansallisten menettelyjen avoimuuden lisäämiseksi komissio julkaisisi jäsenvaltioiden tekemät ilmoitukset verkkosivullaan.

Talousvaliokunta korostaa, että palveluiden sisämarkkinoiden kehittäminen on yksi EU:n sisämarkkinoiden kehittämisen prioriteeteista. Palveludirektiivin nykyisen ilmoitusvelvoitteen selkeyttäminen on kannatettavaa; rajat ylittävän palvelujen tarjoamisen edellytysten voidaan arvioida parantuvan, kun perusteettomia kansallisia rajoituksia ei pystyttäisi enää saattamaan osaksi kansallisia lainsäädäntöjä.

Valtioneuvosto on suhtautunut myönteisesti kansallisten säädösten ilmoittamiseen komissiolle jo luonnosvaiheessa. Talousvaliokunta yhtyy tähän näkemykseen. Ennakkomenettelyllä voidaan varmistaa jälkikäteistä kontrollia tehokkaammin, että sijoittautumisvapauteen ja palvelujen vapaaseen tarjoamiseen kohdistuvat mahdolliset kansalliset rajoitukset ovat perusteltuja ja palveludirektiivin mukaisia.

Kun säädöksen syrjimättömyys, välttämättömyys sekä oikeasuhtaisuus tulevat arvioitaviksi jo ennen kuin niistä on tullut jäsenvaltioissa voimassa olevaa sääntelyä, voidaan välttää hallinnollisesti raskaiden rikkomusmenettelyjen käynnistäminen sekä vahvistaa oikeusvarmuutta.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Talousvaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 3.5.2017

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Kaj Turunen ps
varapuheenjohtaja Harri Jaskari kok
jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Lauri Ihalainen sd
jäsen Rami Lehto ps
jäsen Markus Lohi kesk

Valiokunnan lausunto TaVL 26/2017 vp

jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd
jäsen Arto Pirttilahti kesk
jäsen Hanna Sarkkinen vas
jäsen Ville Skinnari sd
jäsen Antero Vartia vihr

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller